

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Omgevingsvisie Zaanstad 2040

Gevraagd besluit

1. De Omgevingsvisie Zaanstad 2040 en verder, getiteld 'Ruimte maken voor morgen' zoals gewijzigd ten opzichte van het ontwerp en bijbehorende bestanden vast te stellen.
2. Akkoord te gaan met het van kracht blijven onder de Omgevingsvisie van het 'Addendum Ruimtelijke Structuurvisie Zaanstad 2020' (wijziging onderdeel C Kostenverhaal), onder wijziging van de naam naar 'Addendum Kostenverhaal bij de Omgevingsvisie Zaanstad 2040'.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar.

(Correctief) referendum

Dit besluit is niet spoedeisend en daarmee wordt dit besluit niet eerder uitgevoerd/verder behandeld dan drie weken nadat de Raad het besluit heeft genomen. In artikel 8 van de referendumverordening is namelijk een 'correctief referendum' mogelijk gemaakt.

Kernverhaal

Zaanstad groeit. Steeds meer mensen willen wonen, werken en recreëren in Zaanstad. Maar de ruimte binnen onze gemeentegrenzen is beperkt. De titel van de Omgevingsvisie is dan ook 'Ruimte maken voor morgen'. De Omgevingsvisie geeft richting aan de ruimtelijke implicaties van de zes strategische opgaven die zich in Zaanstad voordoen: kansengelijkheid, duurzaamheid, verstedelijking, economie, gezondheid en veiligheid. De Omgevingsvisie vormt daarmee het integrale kader voor een gezonde en veilige fysieke leefomgeving van Zaanstad in 2040 en verder, conform de opdracht in de Omgevingswet.

De Omgevingsvisie is in fases tot stand gekomen. In het collegeakkoord 2022-2026 'Slagen maken' is de ambitie opgenomen om gezamenlijk het gesprek te voeren over de toekomst van Zaanstad. Het college en de gemeenteraad hebben op meerdere momenten gesproken over de beoogde richting. Bewoners, maatschappelijke partijen, bedrijven en organisaties in Zaanstad, partners in de stad en de regio dachten met ons mee over de richting van de Omgevingsvisie en de opzet van de milieueffectrapportage PlanMER.

Van 14 mei tot en met 26 juni 2024 heeft de ontwerp Omgevingsvisie samen met milieueffectrapportage (Plan MER) ter inzage gelegen, waarop in totaal 33 zienswijzen zijn ingediend. De Omgevingsvisie is hierdoor aangepast en verbeterd. De hoofdlijnen worden breed gedragen.

De Omgevingsvisie wordt nu aan de raad ter vaststelling aangeboden als kaderstellend beleid voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. De Omgevingsvisie vervangt na vaststelling diverse beleidsdocumenten, waaronder de Ruimtelijke Structuurvisie Zaanstad 2020. Het bijbehorende addendum ten behoeve van het kostenverhaal bij nieuwbouwontwikkelingen wordt omgehangen naar de Omgevingsvisie en blijft met naamwijziging van kracht.

Aanleiding

De Zaanse Omgevingsvisie is een richtinggevend beleidsdocument dat aangeeft hoe de gemeente met de fysieke leefomgeving wil omgaan. In de Omgevingsvisie staat hoe wij in de periode 2025 richting 2040 en verder in fysiek opzicht vorm willen geven aan wonen, werken, recreëren, leren, ondernemen en samenleven.

Deze Omgevingsvisie is complementair aan de in 2022 vastgestelde maatschappelijke visie. De Omgevingsvisie en Maatschappelijke visie vormen samen de paraplu voor het in samenhang werken aan de toekomst van Zaanstad. De Omgevingsvisie is een instrument onder de Omgevingswet. De wettelijke deadline voor de Omgevingsvisie is begin 2027, dan moet iedere gemeente over een visie beschikken.

Het college van B&W heeft het proces van de Zaanse Omgevingsvisie zorgvuldig vormgegeven met als doel een goed samenspel met de samenleving en de raad. Hiertoe is het werkdocument Omgevingsvisie Zaanstad 2040 opgesteld. Rondom de inhoud van het werkdocument en de opzet van de PlanMER (Notitie Reikwijdte en Detailniveau van de PlanMER) heeft een uitgebreid consultatieproces met inwoners, ondernemers en partners plaatsgevonden.

In het laatste kwartaal van 2022 (6 oktober en 24 november 2022) hebben twee informele en interactieve raadsbijeenkomsten plaatsgevonden. Het werkdocument is mede op basis van de raadsinbreng verder nader uitgewerkt tot een concept ontwerp Omgevingsvisie. Op de concept ontwerp Omgevingsvisie heeft de raad een positieve zienswijze gegeven (29 juni en 12 september 2023). Op basis van de twee zienswijzengesprekken is de ontwerp Omgevingsvisie opgesteld en samen met milieueffectrapportage (PlanMER) ter inzage gelegd tot en met 26 juni 2024.

In de formele zienswijzenperiode zijn in totaal 33 zienswijzen van bewoners, belangenorganisaties en partners in de stad ingediend. De hoofdlijnen van de visie worden breed gedragen. Naast complimenten zijn er ook verbeter suggesties en -correcties doorgegeven. In de nota van beantwoording is er uitgebreid ingegaan op de zienswijzen en de gevolgen voor de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie is op een aantal punten aangescherpt, aangevuld of gecorrigeerd. In de nota van beantwoording is ook het advies van de Commissie MER opgenomen. Het advies van deze onafhankelijke commissie heeft tot een aanvulling van de milieurapportage geleid.

De Omgevingsvisie wordt nu aan de raad ter vaststelling aangeboden.

Beoogd resultaat

- Vaststelling door de raad van een breed gedragen Omgevingsvisie Zaanstad die mede op basis van zienswijzen is aangevuld en aangescherpt.
- Voortzetting van het kostenverhaal bij nieuwbouwwontwikkelingen conform huidige werkwijze.
- Een zorgvuldig traject op proces en inhoud waarmee de bestuurlijke afweging en vaststelling van de Zaanse Omgevingsvisie door de raad wordt gefaciliteerd.

Kader

De raad van Zaanstad is regelmatig betrokken bij de voortgang van de Omgevingsvisie door middel van Zaanstad Beraden, raadsconferenties en raadsinformatiebriefen. In eerdere fases zijn belangrijke bouwstenen voor de Omgevingsvisie vastgesteld, waaronder de zes strategische opgaven en de ruimtelijke kernkwaliteiten.

Wettelijke kader

Omgevingswet – In de Omgevingswet wordt de Omgevingsvisie als een van de kerninstrumenten voor alle overheden verplicht gesteld.

- Algemene Wet Bestuursrecht - Zienswijzenperiode.
- Besluit milieueffectrapportage – Dit is een algemene maatregel van bestuur (AMvB). Het Besluit milieueffectrapportage is essentieel om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van een plan of een besluit een MER-(beoordelings)procedure moet worden doorlopen.

Beleidskaders:

- Ontwerp Omgevingsvisie Zaanstad 2040 en verder met de titel 'Ruimte maken voor morgen' (8416969)
- Raadsinformatiebrief Zienswijze concept ontwerp Omgevingsvisie 2023 (8175117)
- Raadsinformatiebrief Zienswijze Werkdocument Zaanse Omgevingsvisie (V2023/552)
- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Zaanse omgevingsvisie 2040 (V2020/11751)
- Werkdocument Zaanse Omgevingsvisie. 2022 (V2022/18100)
- Maatschappelijke Visie Zaanstad. 2021 (V2021/19818)
- Addendum Ruimtelijke Structuurvisie Zaanstad 2020 (wijziging onderdeel C kostenverhaal) (2020/23225)

Verder sluit de inhoud van de ontwerp Omgevingsvisie aan bij een aantal eerder vastgestelde thematische/sectorale beleidsnota's voor de fysieke leefomgeving, zoals de Economische Visie en het Zaans Mobiliteitsplan.

Argumenten en afwegingen

Inspraak op de ontwerp Omgevingsvisie Zaanstad 2040 en de Plan MER

Na een uitgebreid informeel proces heeft de ontwerp Omgevingsvisie samen met de milieueffectrapportage Plan MER van 16 mei tot en met 26 juni 2024 formeel ter inzage gelegen. In de formele zienswijzenperiode zijn in totaal 33 zienswijzen met in totaal 192 inhoudelijke punten van bewoners, belangenorganisaties en partners in de stad ingediend. De hoofdlijnen van de visie worden breed gedragen. Naast complimenten zijn er verbeter suggesties en -correcties doorgegeven. In de nota van beantwoording is er uitgebreid ingegaan op de zienswijzen en de gevolgen voor de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie is op een aantal punten aangescherpt, aangevuld en gecorrigeerd.

Zienswijzenperiode en beschouwing van de zienswijzen

Mede op basis van de raadsinbreng is het ontwerp dat der inzage is gelegd tekstueel en visueel helder geredigeerd en aansprekend vormgegeven. De publicatie van het ontwerp is conform wettelijke vereisten gepubliceerd. De ontwerp omgevingsvisie is ook als een van de eerste omgevingsvisies van Nederland in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) gepubliceerd en er heeft een breed communicatietraject plaats gevonden.

Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

In de nota van beantwoording is uitgebreid ingegaan op de verschillende zienswijzen. Alle aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen en ook een aantal ambtshalve wijzigingen zijn kenbaar gemaakt in de nota van beantwoording en in de nu voorliggende Omgevingsvisie. In totaal is de Omgevingsvisie op ca 70 punten verbeterd. Het gaat voornamelijk om tekstuele aanpassingen en toevoegingen. De zienswijzen dragen op deze manier bij aan een betere visie. Een belangrijke stap in het proces om te komen tot een breed gedragen visie. Wat valt op ten aanzien van de zienswijzen:

- De hoofdlijnen van de Omgevingsvisie, opgaven, principes, gebieden en de uitvoering met de sleutels worden breed gedragen. Dat blijkt uit waardering en complimenten én het ontbreken van kritiek hierop.
- Een aantal zienswijzen getuigt van grote belangstelling. Veel zienswijzen behelzen dan ook uiteenlopende onderwerpen en deelaspecten. De indieners hebben veel tijd in de zienswijzen gestoken. De langste zienswijze was ruim 40 pagina's.
- Veelal wordt verzocht om de Omgevingsvisie nog nader aan te vullen. Hieraan is ondanks de ambitie de Omgevingsvisie kort te houden regelmatig gehoor gegeven door een korte toevoeging in de tekst of kaart.
- De Omgevingsvisie is integraal en gaat over heel veel aspecten van de leefomgeving, waarbij het een zoektocht is om een passend abstractieniveau en een balans te vinden tussen onderwerpen en gebieden. Er zijn opmerkingen, dat de visie te "hoog over is" en ook opmerkingen dat de visie te concreet wordt.

- Onderwerpen die vaker worden benoemd zijn: vergroening, biodiversiteit, water, lichthinder, verkeers- en energie-infrastructuur, het landelijk gebied en verdichting.
- Er zijn veel opmerkingen gaan over het landelijk gebied. Mede naar aanleiding van de zienswijzen van o.a. LTO en Cumela zijn er vooral in het gebied Zaans Buiten aanpassingen verwerkt.
- Verzoek tot samenwerken en overleg. Veel partners, zoals bijvoorbeeld de woningcorporaties en de Vervoersregio Amsterdam geven expliciet aan om ook in de toekomst met Zaanstad aan de uitwerking te willen werken.

Inhoud van de milieueffectrapportage

De bijgevoegde milieueffectrapportage komt op hoofdlijnen tot een positieve beoordeling op de fysieke leefomgeving. De uitzondering is de ondergrondse ruimte, waar een toenemende ruimteclaim, bijvoorbeeld voor de verduurzaming van Zaanstad de aandacht vraagt. Een belangrijke constatering in de milieueffectrapportage is dat er meer sturing en afstemming voor de ondergrondse ruimte noodzakelijk is. Hieraan wordt inmiddels gewerkt door het in kaart brengen van huidige en toekomstige ruimteclaims als voorbereiding op een meer integrale benadering van de ruimtelijke ordening en inrichting van de boven- en ondergrondse ruimte. In navolging van de Omgevingsvisie wordt dit aspect o.a. geconcretiseerd bij de in ontwikkeling zijnde ontwerpaanpak openbare ruimte.

Advies van de Commissie MER over de Milieueffectrapportage (Plan MER)

Parallel aan het opstellen van de Zaanse Omgevingsvisie is gewerkt aan de milieueffectrapportage (Plan MER). Zaanstad zet dit instrument in om aan de hand van indicatoren de inhoud van de visie te beoordelen. Dit beoordelingsinstrument geeft inzicht door de beoogde doelen en effecten op de leefomgeving kwalitatief te meten. In Zaanstad is ervoor gekozen om de milieueffectrapportage niet te beperken op de wettelijk voorgeschreven milieuaspecten maar breed te richten op de zes strategische opgaven. Deze brede scope zorgt voor een integrale omgevingsrapportage.

Op 5 september is het definitieve advies van de Commissie MER met een persbericht gepubliceerd en ook gestuurd naar de raad van de gemeente Zaanstad (RIS). De Commissie geeft aan de raad advies over de milieueffectrapportage. Een aantal positieve opmerkingen over de Omgevingsvisie zijn ook geplaatst, zowel over inhoud, opzet als ook het participatieproces. Het advies gaat echter primair over de MER.

Het advies van de commissie MER start met complimenten voor de MER, die veel informatie, uitgebreide beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen bevat. Deze informatie is waardevol voor de Omgevingsvisie, programma's en voor de monitoring en evaluatie in de komende jaren. De commissie constateert dat de MER nog "niet volledig de functie vervult die zou moeten vervullen". In de MER ontbreekt belangrijke informatie om het belang van de leefomgeving volwaardig met te kunnen wegen bij het besluit over de Omgevingsvisie. De twee hoofdpunten zijn:

- a) dat "de spanningen en kansen tussen de ambities en ruimteclaims (.) onvoldoende in kaart" zijn gebracht. Het is belangrijk om verder uit te werken hoe de ambities uit de Omgevingsvisie zich tot elkaar verhouden en op welke punten (ruimtelijke) keuzes nodig zijn. Ook is het nodig om slimme combinaties van functies in beeld te krijgen, die noodzakelijk zijn om de doelen te halen.
- b) dat alternatieven voor het omgaan met de grote samenhangende opgaven waar de gemeente voor staat, onvoldoende in beeld zijn gebracht.

Reactie op het advies van de commissie MER

Het eerste punt is zeker terecht. De verschillende ruimteclaims moeten worden geconcretiseerd en nader worden uitgewerkt. Dit advies nemen we ter harte bij de uitwerking van de Omgevingsvisie en naar concrete ruimtelijke ontwikkelingen. We achten het abstractieniveau van een Omgevingsvisie te hoog voor een dusdanig diepgaande verkenning. We koppelen deze uitwerking aan de verdere ontwikkeling van gebieden en de daadwerkelijke besluiten hierover.

Over het tweede punt zijn we het oneens met de Commissie MER. Onderzocht zijn verschillende alternatieven in relatie tot woon-werklocaties. Zaanstad heeft hiervoor zeggenschap en bevoegdheden in het kader van de Omgevingswet, door middel van omgevingsplannen en vergunningen. Er is bewust gekozen om niet alle alternatieven in kaart te brengen die regionale afstemming vereisen, zoals op het gebied van landschap, energie- en verkeersinfrastructuur. Als voorbeeld wordt o.a. de A8/A9 genoemd, waar in het verleden al diverse studies hebben plaatsgevonden. Onderzoeken hebben ook plaats gevonden in het kader van het Zaans Mobiliteitsplan en de Regionale Energiestrategie. De milieueffectrapportage is met een kort addendum aangevuld, waarin is opgenomen, voor welke onderwerpen reeds afwegingen en keuzes zijn gemaakt.

Intrekking van beleidskaders na vaststelling van de Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is het beleidskader voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn conform de Omgevingswet. Hiermee vervangt de Omgevingsvisie een aantal vastgestelde kaders, zoals de Ruimtelijke Structuurvisie Zaanstad 2020 en de ruimtelijke milieuvisie van rechtswege.

Parallel aan de besluitvorming wordt aan de raad een apart intrekkingbesluit voorgelegd met als doel om transparantie te bevorderen over geldend beleid in Zaanstad.

De Omgevingsvisie vervangt de volgende beleidsdocumenten:

- Ruimtelijke structuurvisie Zichtbaar Zaan.
- De Ruimtelijke milieuvisie.
- De beleidsvisie "Toekomstrichting Zaan Evenwicht" inzake de strategische toekomstvisie richting 2040.
- Het (start/visie)document MAAK.Zaanstad uit 2016 (niet onlangs vastgestelde perspectieven en strategieën voor deelgebieden).
- Het Zaans afwegingskader Hoogbouw uit 2008.
- De notitie Project 'prioritering': kiezen is noodzakelijk met het bijbehorende kwadranten model en kaartbeeld is in 2013 opgesteld als hulpmiddel om te bepalen welke projecten we als overheid wel of niet faciliteren en welke rol we dan nemen.

Omgevingsvisie en kostenverhaal

Onder de wet Ruimtelijke Ordening kon in de Ruimtelijke Structuurvisie een basis worden opgenomen voor kostenverhaal van gebiedsoverstijgende kosten. In 2021 heeft de gemeenteraad daarom het Addendum Ruimtelijke Structuurvisie Zaanstad 2020 (wijziging onderdeel C Kostenverhaal) bij de Ruimtelijke Structuurvisie vastgesteld. Nu de Ruimtelijke Structuurvisie wordt ingetrokken en het addendum onderdeel hiervan uitmaakt, moet om het kostenverhaal voor gebiedsoverstijgende kosten voort te kunnen zetten het addendum gehandhaafd blijven gekoppeld aan de Omgevingsvisie. Dit betreft voor nu alleen een technische 'omhanging' van de grondslag van het betreffende document van de Structuurvisie naar de Omgevingsvisie. Inhoudelijk vindt er geen wijziging plaats. Hiermee is de continuïteit van het kostenverhaal van gebiedsoverstijgende kosten gewaarborgd. Op termijn zal het addendum geüpdatet worden.

Samenvatting van de Omgevingsvisie

We gebruiken de Omgevingsvisie om de Zaanse identiteit verder te ontwikkelen, ook voor Zaanse kanters na ons. We zetten daarbij in op groei met kwaliteit. Dit betekent: werken aan een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving; gelijke kansen en bestaanszekerheid voor iedereen en een economie die veranderingen in de toekomst aan kan. Klimaatverandering en energie-, grondstoffen-, en mobiliteitstransitie vragen om ruimte in onze gemeente. Net zoals wonen en werken ook ruimte nodig hebben. Om deze goed in te passen, maakt de gemeente Zaanstad op de toekomstgerichte keuzes in deze Omgevingsvisie. Deze keuzes zijn samengevat in vijf principes die we overal gebruiken. Ze geven richting tot 2040 en verder. Deze principes zorgen dat we optimaal gebruik maken van de ruimte en de Zaanse identiteit

bewaren. De vijf principes vormen, met de deelgebieden, de kern van de Omgevingsvisie. De principes zijn de uitgangspunten om onze gemeente te laten groeien met kwaliteit. Elk principe geeft een richting aan ontwikkelingen. In de gebieden zijn deze uitgewerkt en samengevoegd.

Vijf principes altijd en overal

Principe 1: Ruimte groen-blauw, uitnodigend en klimaatadaptief inrichten

Principe 2: Direct en initiatiefrijk kiezen voor de energietransitie

Principe 3: Dóórontwikkelen van de Zaanse woonwerkstad door mengen en verdichten

Principe 4: Ruim baan voor lopen, fietsen en (hoogwaardig) openbaar vervoer

Principe 5: Met ruimtelijke keuzes maatschappelijk verschil maken

Kwalitatieve groei in 5 deelgebieden

De Omgevingsvisie beschrijft de ruimtelijke opgaven die we moeten uitvoeren en zet ze op de agenda. De visie laat zien waar de zes Zaanse opgaven ruimtelijk vorm krijgen in de gemeente Zaanstad. En ook waar stadsbrede mobiliteits- en economische opgaven en beleidsprogramma's zoals duurzaamheid en klimaatadaptatie een plek krijgen. Hiervoor is de gemeente ingedeeld in 5 deelgebieden, met elk een eigen opgave en bijdrage aan de hele gemeente:

- Noord: Rustiek netwerk met een dorps karakter
- Midden: Wonen en werken dichtbij stadse voorzieningen
- Oost: Versterken door verstedelijking en diversificatie
- Buiten: waardevol landschap, open en weids
- Noordzeekanaalgebied: Economische motor van gemeente Zaanstad in verbinding met de regio

Van visie naar uitvoering (sleutels)

De uitvoeringsparagraaf is het laatste deel van de Omgevingsvisie en beschrijft hoe we tot een stedelijke uitwerking komen: hoe komen we van het 'wat' naar het 'hoe'? Om de opgaven uit te kunnen voeren zijn in de Omgevingsvisie keuzes gemaakt. De gemeente kan die niet allemaal tegelijk uitvoeren en bovendien ook niet alleen. We richten ons de komende jaren samen met onze partners op een aantal concrete ruimtelijke ingrepen, die noodzakelijk zijn om te groeien met kwaliteit: de sleutels. In totaal kent de Omgevingsvisie 14 sleutels:

1. De Zaan als levenslijn vormgeven
2. Stad en land stevig verbinden
3. De potentie van de drie stadsparken ten volle benutten
4. Zaandam Centrum dóórontwikkelen als levendig stadshart
5. Stationsgebieden ontwikkelen om wonen, werken en voorzieningen samen te brengen
6. Productieve wijken zijn een motor voor nieuwe woonwerkmilieus
7. De Achtersluispolder transformeren en intensiveren
8. De HOV-ZaanIJ draagt bij aan verbinding en ontwikkeling
9. Bedrijventerreinen intensiveren met aandacht voor verhuisruimte
10. De A8 aan de A9 verbinden en inpassen in de omgeving
11. De N203 ontwikkelen als stadslaan met integrale programma's
12. Poelenburg en Peldersveld kwalitatief verstedelijken
13. In het buitengebied de landschaps- en natuurwaarden beschermen en vergroten
14. Duurzame elektriciteit produceren en energie-infrastructuur uitbreiden

Draagvlak

Het proces is al in 2019 van start gegaan. Bewoners, maatschappelijke partijen, bedrijven en organisaties in Zaanstad, partners in de stad en de regio hebben op verschillende momenten mondelinge en schriftelijke reacties gegeven.

In de loop van 2023 heeft het gesprek met de gemeenteraad in het kader van de formele zienswijze plaatsgevonden, dit is afgerond met een positieve zienswijze. Vervolgens is de ontwerp Omgevingsvisie met inbreng van partners, supervisors en naar aanleiding van actuele ontwikkelingen aangepast. Dit in aanvulling op de brede informele consultatie van de samenleving op de hoofdlijnen van de visie die in de eerste helft van 2022 heeft

plaatsgevonden. Met de resultaten van de formele zienswijzenperiode ligt de Omgevingsvisie nu ter besluitvorming voor.

Aansluiting externe ontwikkelingen

Het proces is al in 2019 van start gegaan. Bewoners, maatschappelijke partijen, bedrijven en organisaties in Zaanstad, partners in de stad en de regio hebben op verschillende momenten mondelinge en schriftelijke reacties gegeven.

In de loop van 2023 heeft het gesprek met de gemeenteraad in het kader van de formele zienswijze plaatsgevonden, dit is afgerond met een positieve zienswijze. Vervolgens is de ontwerp Omgevingsvisie met inbreng van partners, supervisors en naar aanleiding van actuele ontwikkelingen aangepast. Dit in aanvulling op de brede informele consultatie van de samenleving op de hoofdlijnen van de visie die in de eerste helft van 2022 heeft plaatsgevonden. Met de resultaten van de formele zienswijzenperiode ligt de Omgevingsvisie nu ter besluitvorming voor.

Met het opstellen van de Omgevingsvisie bereidt Zaanstad zich voor op toekomstige trends en ontwikkelingen in de (Zaanse) samenleving en de omgeving van de stad, en wordt er richting gegeven aan beleid en uitvoering. De Omgevingsvisie is ook een belangrijk afstemmingsdocument tussen overheden in het kader van de interbestuurlijke samenwerking.

Financiële consequenties

Aan dit besluit zijn geen directe financiële consequenties verbonden. De vertaling van de visie in projecten en plannen gaat in de toekomst gepaard met aparte bestuurlijke besluitvorming, die dan onder andere betrekking zal hebben op de financiële consequenties daarvan. In de uitvoeringsparagraaf van de Omgevingsvisie is dit op hoofdlijnen geschetst.

Kostenverhaal bij nieuwbouwprojecten

Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie Zaanstad 2040 blijft het 'Addendum Ruimtelijke Structuurvisie 2020' onder de nieuwe naam Addendum Kostenverhaal bij de Omgevingsvisie Zaanstad' van kracht. Doel is om het door Zaanstad gewenste kostenverhaal bij nieuwbouwprojecten te kunnen blijven borgen.

Juridische consequenties

Bevoegdheid

De Omgevingsvisie is een kaderstellend document; de bevoegdheid tot vaststelling ligt derhalve bij de gemeenteraad. Het is een vormvrij document, zo is niet bepaald door de wetgever hoe globaal of gedetailleerd de visie moet zijn. De Omgevingsvisie is zelfbindend voor het orgaan dat deze vaststelt. Alle Nederlandse gemeenten moeten vóór 2027 beschikken over een Omgevingsvisie.

Tegen de vaststelling van de Omgevingsvisie staat geen beroep open. Het beleid uit de visie kan wel door de rechter worden getoetst als er beroep tegen een omgevingsplan wordt ingesteld waarvoor dit beleid als basis is gebruikt.

Overgangsrecht kostenverhaal

Op grond van artikel 4.9 lid 3 Invoeringswet Omgevingswet blijft de Structuurvisie gelden totdat de gemeentelijke omgevingsvisie van kracht is. Onderdelen van de Structuurvisie die niet in de Omgevingsvisie staan (omdat in de omgevingsvisie bijvoorbeeld gekozen is voor een hoger abstractieniveau) behouden alleen hun gelding als de gemeente dit expliciet (bij voorkeur in de omgevingsvisie) aangeeft. Dit beleid heeft dan na de inwerkingtreding van de omgevingsvisie de status van buitenwettelijk beleid. In dit besluit wordt expliciet aangegeven dat het Addendum Ruimtelijke Structuurvisie Gemeente Zaanstad 2020 van kracht blijft en de naam wordt gewijzigd. Ook in de Omgevingsvisie zelf is aangegeven dat het Addendum geüpdatet zal worden. De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om beleid vast te leggen in de Omgevingsvisie of in een programma (artikel 3.5 jo 13.22 Omgevingswet). Ten overvloede wordt nog opgemerkt dat de Nota's Gebiedoverstijgende kosten en nota wijkgebonden kosten

Kogerveldwijk niet vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingsvisie. Deze nota's blijven gelden tot deze worden ingetrokken. In de Omgevingsvisie zelf is ook aangegeven dat deze nota's op termijn geactualiseerd worden.

Bekendmaking

De Omgevingsvisie is een zogenoemd omgevingsdocument, dat via de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB) gepubliceerd moet worden. Na publicatie is de Omgevingsvisie via het Omgevingsloket van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) raadpleegbaar. Bij verschillen is de digitale versie in het DSO leidend.

Indieners van een zienswijze

De indieners van een zienswijze worden schriftelijk op de hoogte gesteld over het besluitvormingsproces. Voor de beantwoording van hun zienswijze wordt verwezen naar de nota van beantwoording.

Communicatie/vervolgtraject

- De Omgevingsvisie wordt uitgevoerd in samenwerking met onze partners. Hierbij wordt uitvoering gegeven conform het hoofdstuk 'van visie naar uitvoering'.
- Naast de tentoonstelling in het gemeentehuis wordt de vaststelling van de Omgevingsvisie breed gecommuniceerd.
- De vaststelling wordt op voorgeschreven wijze bekendgemaakt en gepubliceerd in het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

1. De Omgevingsvisie Zaanstad 2040 en verder met de titel 'Ruimte maken voor morgen', zoals gewijzigd ten opzichte van het ontwerp en bijbehorende bestanden vast te stellen;
2. Akkoord te gaan met het van kracht blijven onder de Omgevingsvisie van het 'Addendum Ruimtelijke Structuurvisie Zaanstad 2020' (wijziging onderdeel C Kostenverhaal), onder wijziging van de naam naar 'Addendum Kostenverhaal bij de Omgevingsvisie Zaanstad 2040'.

In de vergadering van-.....- 2024

De griffier,

Conform de [machtinging tekenbevoegdheid raadstukken](#) is dit besluit alleen ondertekend door griffier.